

Murheellisten syytösten vaalit

ALIO

Benita Heiskanen

Lokakuun 7. päivä jää Yhdysvaltain vuoden 2016 presidentinvaalien historiaan. Sinä perjantaina Donald J. Trump putosi itse kaivamaansa kuoppaan. Koko vaalivuoden ajan oli spekuloitu, kuinka kauan kiinteistö mogulin teflon kestäisi. Vaikka syytökset seksuaalisesta ahdistelusta ja väkivallasta – jopa raiskauksista – olivat laajalle levinneet jo esivaalien aikana, enää niitä ei voitu lakaista maton alle. Käry kävi. Nauha, jossa republikaanien ehdokas kuvailee naisten ahdistelua ja kourimista levisi kulovalkean tavoin nettiavaruudessa.

Selitys, että kyse oli ”pukuhuoneläpistä” ei mennyt läpi. Kymmenittäin republikaanien sisäpiiriläisiä alkoi vetää tukensa puolueen ehdokkaalta.

Naisille yli puoluerajojen tuli mitta täyteen. Trump oli kaivanut kuoppaansa jo syyskuun 26. päivä pidetyn ensimmäisen tv-väittelyn jälkeen solvatesaan entisen Miss Universumin ulkonäköä. Jos maailman kauneimman naisen ulkonäkö ei riittänyt, niin kuka sitten kelpaisi?

Maanantaina 10. lokakuuta pidetyssä toisessa mittelössä seksuaalinen vallankäyttö nousi koko väittelyn keskiöön. Vastavetona häirintäsyytöksiin Trump toi yleisöön naisia, jotka olivat vuosikymmenten saatossa syyttäneet Bill Clintonia seksuaalirikoksista. Bill Clintonin seksihurjastelut oli usein painettu villasella, mutta tuskin kukaan saattoi kiistää, etteikö presidentin suhde harjoittelijana ollut kyseenalaista vallankäyttöä. Hillary Clintonin kannattajat vastasivat syytöksiin perustelemalla, ettei Bill Clinton ollut näiden vaalien ehdokkaana. Kuitenkin myös entinen presidentti oli palaamassa valkoiseen taloon,

huom.

TRUMP-ILMIÖ.

Trumpin menestys perustui taitoon hyödyntää mediaa omiin tarkoituksiinsa. ”Huomiota keinolla millä hyvänsä” -strategia takasi, että politiikan asiakysymykset pysyivät koko vaalivuoden sivuseikkoina. Tärkeää ei ollut mitä sanotaan, vaan miten se sanotaan.

vaikkakin ”ensimmäisen puolison” ominaisuudessa.

Karu tosiasia oli, että molempia kampanjoita varjosti seksuaalisten väärinkäytösten varjo. Ehdokkaat reagoivat tilanteeseen eri tavoin. Siinä missä Hillary Clinton systemaattisesti väisti syytökset, Trump kaivoi omaa kuoppaansa aina syvemmälle. Kun nainen toisensa jälkeen astui julkisuuteen kertomaan kokemuksistaan Trumpin ahdistelusta, presidenttiehdokas kielsi väitteet vetoamalla syyttäjän ulkonäköön: ”Uskoka minua. Hän ei todellakaan olisi ensimmäinen valintani.” Mieleen palautuivat esivaalien aikaiset herjaukset **Megyn Kellystä, Carly Fiorinista ja Rosie O’Donnellista**. Silloin niistä ei välitetty.

Keskiviikkona lokakuun 19. päivänä pidettyyn vaaliväittelyyn tullessa Trumpin kannatus oli romahtanut. Järisyttävää ei ollut pelkästään se, että demokraattien ehdokas oli

kuronut etumatkan umpeen vaanankieliosavaltioissa, vaan republikaanien työssijojä, kuten Texasia ja Arizonaa, pidettiin mahdollisuuksien rajoissa.

Yhtäkkiä sekä senaatin että edustajainhuoneen enemmistöt tuntuivat realistisilta. Tällaista ei demokraattien kentällä oltu uskallettu edes unelmoida.

Miten Trump-ilmion nousu ja tuho sitten selittyi? Trumpin menestys perustui alusta alkaen ilmiömäiseen taitoon hyödyntää mediaa omiin tarkoituksiinsa. ”Huomiota keinolla millä hyvänsä” -strategia takasi, että politiikan asiakysymykset pysyivät koko vaalivuoden sivuseikkoina. Tärkeää ei ollut mitä sanotaan, vaan miten se sanotaan.

Trump teki politiikasta tositv:tä. Media tarttui syöttiin ra-

portoimalla kohukandidaatin tempauksen toisensa jälkeen. Kunnnes totuudelta ei voinut enää ummistaa silmiä.

Hillary Clintonin voittoa pidetään lähes varmana. Mutta halusiko Donald Trump koskaan päästä valkoisen talon valtiaaksi?

Laajalle levinneen väitteen mukaan Trumpin aikeissa on perustaa populistinen tv-kanava, jonka potentiaalinen katsojakunta koostuisi niistä vihasista äänestäjistä joita hän on puolitoista vuotta kosiskellut kampanjatilausuuksissaan. Uusi äänitorvi tarjoaisi ”rehellistä puhetta” vetämällä poliittisen korrektiuden mutkat suoraksi ja haastamalla niin politiikan eliitin kuin valtavirtamedian. Jos väite pitää paikkansa, niin kenties parhaiten nauraakin se, joka viimeksi nauraa.

Kirjoittaja on dosentti ja Turun yliopiston Pohjois-Amerikan tutkimuksen John Morton -keskuksen johtaja.